

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2009/125/EK

(2009. gada 21. oktobris),

ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem

(pārstrādāta versija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 95. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁽¹⁾,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru⁽²⁾,

tā kā:

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/32/EK (2005. gada 6. jūlijs), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības attiecībā uz enerģiju patēriņiem ražojumiem⁽³⁾, ir būtiski grozīta. Tā kā ir vajadzīgi turpmāki grozījumi, kas attiecas tikai uz minētās direktīvas piemērošanas jomas paplašināšanu nolūkā aptvert visus ar enerģiju saistītos ražojumus, skaidrības dēļ minētā direktīva būtu jāpārstrādā.

(2) Atšķirības dalībvalstu tiesību aktos un administratīvajos pasākumos, kas skar ar enerģiju saistītu ražojumu ekodizainu, var radīt šķēršļus tirdzniecībā un kavē konkurenci

⁽¹⁾ OV C 100, 30.4.2009., 120. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2009. gada 24. aprīla Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts) un Padomes 2009. gada 24. septembra Lēmums.

⁽³⁾ OV L 191, 22.7.2005., 29. lpp.

Kopienā, un tādējādi tās var tieši ietekmēt iekšējā tirgus izveidi un darbību. Valstu tiesību aktu saskapošana ir vienīgais veids, kā novērst šādu šķēršļu un negodīgas konkurences rašanos. Direktīvas darbības jomas attiecināšana uz visiem ar enerģiju saistītajiem ražojumiem nodrošina, ka ekodizaina prasības visiem nozīmīgajiem ar enerģiju saistītajiem ražojumiem var saskaņot Kopienas mērogā.

(3) Ar enerģiju saistīti ražojumi veido lielu daļu no dabas resursu un energijas patēriņa Kopienā. Tie arī ievērojami ietekmē vidi vairākos citos veidos. Lielākajai daļai ražojumu kategoriju, kas pieejami Kopienas tirgū, ietekmes uz vidi līmeni var būtiski atšķirties, lai gan šie ražojumi darbojas līdzīgi. Lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību, būtu jāveicina šo ražojumu kopējās ietekmes uz vidi nepārtraukta uzlabošana, jo īpaši – nosakot negatīvās ietekmes uz vidi galvenos avotus un izvairoties no piesārņojuma pārnešanas, ja šī uzlabošana nerada pārmērīgus izdevumus.

(4) Daudziem ar enerģiju saistītiem ražojumiem var ievērojami uzlabot konstrukciju, lai mazinātu ietekmi uz vidi un ietaupītu enerģiju, tādējādi radot ietaupījumus arī uzņēmumiem un tiešajiem lietotājiem. Papildus ražojumiem, kuri izmanto, ražo, pārvada vai mēra enerģiju, daži ar enerģiju saistīti ražojumi, tostarp celtniecībā izmantojami ražojumi, piemēram, logi, izolācijas materiāli vai ražojumi, kas izmanto ūdeni, piemēram, dušas vai krāni, arī varētu būtiski palīdzēt ietaupīt enerģiju lietošanas laikā.

(5) Ražojumu ekodizains ir ļoti svarīgs faktors Kopienas stratēģijā par integrētu ražojumu politiku. Šī profilaktiskā pieja, kas izstrādāta nolūkā uzlabot ražojumu ekoloģiskos raksturlielumus, vienlaikus saglabājot to funkcionalitātēs īpašības, tiešām nodrošina jaunas iespējas ražotājiem, patēriņtājiem un visai sabiedrībai kopumā.

- (6) Tieki uzskatīts, ka energoefektivitātes uzlabošana, kur viena no iespējām ir efektīvāks elektroenerģijas galapatēriņš, ievērojami palīdz sasniegt mērķus attiecībā uz siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisijām Kopienā. Elektroenerģijas pieprasījums ir visātrāk augošā enerģijas galapatēriņa kategorija, un tiek prognozēts, ka nākamajos 20–30 gados tas pieauga, ja netiks izstrādātas politiskās nostādnes, lai apturētu šo tendenci. Ir iespējams ievērojami samazināt enerģijas patēriņu, kā to ierosināja Komisija savā Eiropas klimata pārmaiņu programmā (EKPP). Klimata pārmaiņas ir viena no prioritātēm Sestajā Kopienas vides rīcības programmā, kā norādīts Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 1600/2002/EK⁽¹⁾. Enerģijas ietaupījums ir rentablākais veids, kā palielināt piegādes drošumu un samazināt atkarību no importa. Tādējādi būtu jāparedz būtiski pasākumi attiecībā uz pieprasījumu un jānosaka galvenie mērķi.
- (7) Pasākumi būtu jāveic ar enerģiju saistītu ražojumu projektēšanas posmā, jo šķiet, ka piesārņojums, kas rodas ražojuma aprites cikla laikā, tiek noteikts tieši projektēšanas posmā, un lielākā daļa izdevumu ir saistīti ar šo posmu.
- (8) Būtu jāizveido saskaņota sistēma attiecībā uz Kopienas ekodizaina prasību piemērošanu ar enerģiju saistītajiem ražojumiem, lai nodrošinātu šādām prasībām atbilstīgo ražojumu brīvu apriti un uzlabotu to kopējo ietekmi uz vidi. Izstrādājot šādas Kopienas prasības, būtu jāievēro godīgas konkurencē un starptautiskās tirdzniecības principi.
- (9) Ekodizaina prasības būtu jānosaka, ņemot vērā Sestās vides rīcības programmas mērķus un prioritātes, tostarp, attiecīgā gadījumā, minētās programmas tematisko stratēģiju attiecīgos piemērojamos mērķus.
- (10) Šīs direktīvas mērķis ir panākt augstu vides aizsardzības līmeni, samazinot ar enerģiju saistīto ražojumu potenciālo ietekmi uz vidi, un tas galā galā nodrošinās ieguvumus patēriņiem un citiem tiesājiem lietotājiem. Lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību, būtu jāņem vērā arī paredzēto pasākumu ietekme uz veselību, sociālajiem jautājumiem un ekonomiku. Ražojumu energoefektivitātes un resursu izmantošanas efektivitātes uzlabošana sniedz ieguldījumu enerģijas piegādes drošumā un palīdz samazināt pieprasījumu pēc dabas resursiem, kas ir priekšnosacījums pareizai ekonomikas darbībai un tādējādi arī ilgtspējīgai attīstībai.
- (11) Dalībvalsts, kas uzskata par vajadzīgu atstāt spēkā savus noteikumus vispārsvarīgu ar vides aizsardzību saistītu iemeslu dēļ vai ieviest jaunus noteikumus, kuri pamatojas uz jauniem zinātnes datiem vides aizsardzības jomā un ir saistīti ar īpašu problēmu, kas šai dalībvalstij radusies pēc piemērojamā īstenošanas pasākuma pieņemšanas, drīkst šādi rīkoties saskaņā ar Līguma 95. panta 4., 5. un 6. punktā paredzētajiem nosacījumiem par iepriekšēju paziņošanu Komisijai un Komisijas veiktu apstiprināšanu.
- (12) Lai palielinātu uzlabotā dizaina labvēlīgu ietekmi uz vidi, varētu būt nepieciešams informēt patēriņtājus par ar enerģiju saistīto ražojumu ekoloģiskajām īpašībām un raksturlielumiem un par to, kā lietot ražojumus videi draudzīgā veidā.
- (13) Pieejā, kas sniegtā Komisijas 2003. gada 18. jūnija paziņojumā "Integrētā produkta politika – Attīstīt videi draudzīgu aprites cikla koncepciju" un kas ir galvenais jaunais elements Sestajā vides rīcības programmā, ir izstrādāta ar mērķi samazināt ražojumu ietekmi uz vidi visā to aprites ciklā, tostarp iezīvielu izvēlē un lietošanā, ražošanā, iesaņošanā, transportēšanā un piegādē, uzstādīšanā un ekspluatācijā, izmantošanā un aprites cikla beigās. Apsverot projektēšanas posma ražojuma ietekmi uz vidi tā visā aprites ciklā, ir iespējams lielā mērā rentabli veicināt vides uzlabošanos, tostarp resursu un materiālu efektīvu izmantošanu, un tādējādi veicināt tematiskās stratēģijas par dabas resursu noturīgu izmantošanu mērķu sasniegšanu. Būtu jānodrošina pietiekama elastība, lai iestrādātu šo faktoru ražojuma dizainā, vienlaikus ņemot vērā tehniskus, funkcionālus un ekonomiskus apsvērumus.
- (14) Lai gan visaptveroša pieejā attiecībā uz ekoloģiskajiem raksturlielumiem ir vēlama, siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas samazināšana, palielinot energoefektivitāti, būtu jāuzskata par prioritāro mērķi vides jomā, kamēr nav pieņemts darba plāns.

⁽¹⁾ OV L 242, 10.9.2002., 1. lpp.

- (15) Varētu būt nepieciešami un pamatoti radīt īpašas kvantitatīvas ekodizaina prasības attiecībā uz dažiem ražojošiem vai to vides aspektiem, lai nodrošinātu, ka to ietekme uz vidi ir minimāla. Nenemot vērā steidzamo vajadzību sniegt ieguldījumu to saistību izpildē, kas paredzetas saskaņā ar Kioto protokolu, kurš pievienots Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām, un neskarot integrēto pieju, ko veicina šī direktīva, prioritātē būtu jāpiešķir tiem pasākumiem, kam ir augsts potenciāls siltumnīcas efektu izraisīšu gāzu emisijas samazināt ar zemām izmaksām. Šādi pasākumi arī var veicināt resursu ilgtspējīgu izmantošanu un dot būtisku ieguldījumu 10 gadu programmu kopumā par ilgtspējīgu ražošanu un patēriņu, par ko tika panākta vienošanās Johannesburgā no 2002. gada 26. augusta līdz 4. septembrim notikušajā Pasaules augstākā līmeņa sanāksmē par ilgtspējīgu attīstību.
- (20) Lai novērtētu brīvprātīgās vienošanās vai citus pašregulācijas pasākumus, kuri tiek piedāvāti kā alternatīva īstenošanas pasākumiem, vajadzētu būt pieejamai informācijai par vismaz šādiem jautājumiem: atvērtība līdzdalībai, pievienotā vērtība, reprezentatīvītā, skaitļos un posmos izteiktie mērķi, sabiedrības iesaistīšana, uzraudzība un ziņošana, ierosināto pašregulācijas pasākumu pārvaldības izmaksu lietderība un ilgtspējība.
- (21) Komisijas 2002. gada 17. februāra paziņojums "Vides nolīgumi Kopienas līmenī saistībā ar rīcības plānu vides tiesiska regulējuma vienkāršošanai un uzlabošanai" varētu sniegt noderīgas pamatnostādnes, izvērtējot nozares pašregulāciju saskaņā ar šo direktīvu.
- (22) Šai direktīvai arī vajadzētu veicināt ekodizaina integrēšanu mazajos un vidējos uzņēmumos (MVU), kā arī ļoti mazos uzņēmumos. Šāda integrēšana būtu jāveicina, nodrošinot ar to ražojumu noturību saistītas informācijas plašu pieejamību un vieglu piekļuvi tai.
- (23) Ar energiju saistītiem ražojumiem, kas atbilst ekodizaina prasībām, ko nosaka šīs direktīvas īstenošanas pasākumos, vajadzētu būt "CE" markējumam un ar to saistīti informācijai, lai tos varētu laist iekšējā tirgū un lai tie būtu brīvā aprītē. Īstenošanas pasākumu precīza īstenošana ir nepieciešama, lai samazinātu regulētu ar energiju saistīto ražojumu ietekmi uz vidi un nodrošinātu godigu konkurenci.
- (24) Sagatavojojot īstenošanas pasākumus un darba plānu, Komisijai būtu jāapspriežas ar dalībvalstu pārstāvjiem, kā arī ar ieinteresētajām pusēm, kas saistītas ar ražojumu grupu, piemēram, ar nozari, tostarp MVU un amatniecības nozari, arod biedrībām, tirgotājiem, mazumtirgotājiem, importētājiem, vides aizsardzības grupām un patērētājiem organizācijām.
- (25) Sagatavojojot īstenošanas pasākumus, Komisijai arī būtu atbilstīgi jāņem vērā tādi esošie valstu tiesību akti vides jomā, jo īpaši saistībā ar toksiskām vielām, kurus dalībvalstis norādījušas kā tādus, ko tās vēlas paturēt spēkā, nesamazinot pašreizējo un attaisnoto aizsardzības līmeni dalībvalstīs.
- (26) Uzmanība būtu jāpievērš moduļiem un noteikumiem, kas paredzēti tehniskas saskaņošanas direktīvās un minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 768/2008 (2008. gada 9. jūlijs) par produktu tirdzniecības vienotu sistēmu ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ OV L 218, 13.8.2008., 82. lpp.

(27) Uzraudzības iestādēm būtu jāapmainās ar informāciju par pasākumiem, kas paredzēti saskaņā ar šo direktīvu, ar mērķi uzlabot tirgus uzraudzību, nemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 765/2008 (2008. gada 9. jūlijis), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību⁽¹⁾. Šādā sadarbībā, cik iespējams, būtu jāizmanto elektroniskie sakaru līdzekļi un attiecīgas Kopienas programmas. Būtu jāveicina informācijas apmaiņa par aprites cikla ekoloģiskajiem raksturlielumiem un konstruktīvo risinājumu sasniegumiem. To zināšanu uzkrāšana un izplatīšana, ko radījuši ražotāji saistībā ar ekodizainu, ir viens no svarīgākajiem ieguvumiem, ko sniedz šī direktīva.

prasību gadījumā saskaņoti standarti varētu ievērojami palīdzēt ražotājiem noteikt to ražojumu ekoloģisko profili saskaņā ar piemērojamā īstenošanas pasākuma prasībām. Šajos standartos būtu skaidri jānorāda saistība starp to noteikumiem un attiecīgajām prasībām. Saskaņotu standartu mērķis nedrīkstētu būt ierobežojumu noteikšana vides aspektiem.

(28) Kompetentā iestāde parasti ir valsts vai privāta struktūra, kuru norīkojusi valsts iestāde un kas sniedz nepieciešamās garantijas savai objektivitātei un tehniskās pieredzes pieejamībai, lai veiktu ražojuma pārbaudi saistībā ar tā atbilstību piemērojamiem īstenošanas pasākumiem.

(33) Lai izmantotu šīs direktīvas definīcijas, ir lietderīgi atsaukties uz attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem, piemēram, ISO 14040.

(29) Paturot prātā to, ka ir svarīgi izvairīties no neatbilstības, daļībvalstīm būtu jānodrošina, ka ir pieejami nepieciešamie efektīvas tirgus uzraudzības līdzekļi.

(34) Šī direktīva atbilst jaunas pieejas īstenošanas principiem, kā izklāstīts Padomes 1985. gada 7. maija Rezolūcijā par jaunu pieejumu tehniskajai saskaņošanai un standartiem⁽²⁾, un atsauču izdarīšanai uz saskaņotajiem Eiropas standartiem. Padomes 1999. gada 28. oktobra Rezolūcijā par standartizācijas lomu Eiropā⁽³⁾ ir ieteikts Komisijai izvērtēt to, vai jaunās pieejas principu varētu attiecināt uz nozarēm, kas vēl nav iesaistītas, lai uzlabotu un vienkāršotu tiesību aktus, kur iespējams.

(30) Attiecībā uz apmācību un informāciju par ekodizainu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem varētu būt lietderīgi apsvērt saistītās darbības.

(35) Šī direktīva papildina esošos Kopienas instrumentus, tādus kā Padomes Direktīva 92/75/EK (1992. gada 22. septembris) par sadzīves tehnikas enerģijas un citu resursu patēriņa norādīšanu, izmantojot etiķetes un standarta informāciju par precēm⁽⁴⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1980/2000 (2000. gada 17. jūlijis) par pārskaitīto Kopienas ekoetiķetes piešķiršanas programmu⁽⁵⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/96/EK (2003. gada 27. janvāris) par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA)⁽⁶⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/95/EK (2003. gada 27. janvāris) par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās⁽⁷⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/121/EK (2006. gada 18. decembris), ar ko groza Padomes Direktīvu 67/548/EK par normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz bīstamu vielu klasifikāciju, iepakšanu un marķēšanu, lai to pielāgotu Regulai (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķimikāļu reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas ķimikāļu aģentūru⁽⁸⁾, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 106/2008 (2008. gada 15. janvāris) par biroja iekārtu energoefektivitātes marķēšanas programmu⁽⁹⁾. Mijedarbībai starp šo direktīvu un pašreizējiem Kopienas instrumentiem būtu jāsniedz ieguldījums to ietekmes palielināšanā un saskaņotu prasību izstrādāšanā attiecībā uz ražotājiem.

(31) Iekšējā tirgus darbības interesēs ir noteikt standartus, kas ir saskaņoti Kopienas līmenī. Tiekļīdz atsauce uz šādu standartu ir publicēta Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, atbilstībai tai vajadzētu radīt pieņēmumu, ka attiecīgās prasības, kas noteiktas šīs direktīvas īstenošanas pasākumā, ir ievērotas, lai gan būtu jāpieļauj arī citi veidi, kā demonstrēt šādu prasību ievērošanu.

⁽²⁾ OV C 136, 4.6.1985., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 141, 19.5.2000., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 297, 13.10.1992., 16. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 237, 21.9.2000., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 37, 13.2.2003., 24. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 37, 13.2.2003., 19. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.

⁽⁹⁾ OV L 39, 13.2.2008., 1. lpp.

(32) Vienam no galvenajiem saskaņotu standartu uzdevumiem vajadzētu būt palīdzības sniegšanai ražotājiem, piemērojot īstenošanas pasākumus, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu. Šādi standarti varētu būt nozīmīgi, nosakot mērišanas un testēšanas metodes. Vispārējo ekodizaina

⁽¹⁾ OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.

- (36) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijā), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību (¹).
- (42) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecina tikai uz tiem noteikumiem, kuri, salīdzinot ar Direktīvu 2005/32/EK, paredz grozījumus pēc būtības. Pienākums transponēt noteikumus, kas nav grozīti, izriet no Direktīvas 2005/32/EK.
- (37) Jo īpaši Komisija būtu jāpilnvaro grozīt vai atcelt Padomes Direktīvu 92/42/EKK (²) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 96/57/EK (³) un 2000/55/EK (⁴). Lēmums par šādiem grozījumiem vai par to atcelšanu ir jāpieņem saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantā paredzēto regulatīvo kontroles procedūru.
- (43) Šī direktīva nedrīkstētu iespaidot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem, kad tām attiecīgās direktīvas jātransponē savos tiesību aktos, kā izklāstīts IX pielikuma B daļā.
- (44) Saskaņā ar 34. punktu Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu (⁵) dalībvalstīm ir ieteikts gan savām vajadzībām, gan Kopienas interesēs izstrādāt tabulas, kur pēc iespējas precīzāk atspoguļota atbilstība starp šo direktīvu un tās transponēšanas pasākumiem, un padarīt tās publiski pieejamas,
- IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.
- 1. pants*
- Priekšmets un piemērošanas joma**
1. Ar šo direktīvu izveido sistēmu, lai noteiktu Kopienas ekodizaina prasības ar energiju saistītiem ražojumiem, nolūkā nodrošināt šādu ražojumu brīvu apriti iekšējā tirgū.
 2. Šī direktīva paredz prasības, kurām jāatbilst ar energiju saistītiem ražojumiem, uz ko attiecas īstenošanas pasākumi, lai tos varētu laist tirgū un/vai nodot ekspluatācijā. Tā sniedz ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā, palielinot energoefektivitāti un vides aizsardzības līmeni, vienlaikus palielinot enerģijas piegādes drošumu.
 3. Šī direktīva neattiecas uz transportlīdzekļiem, kas paredzēti pasažieru vai kravu pārvadāšanai.
 4. Šī direktīva un saskaņā ar to pieņemtie īstenošanas pasākumi neskar Kopienas tiesību aktus par atkritumu apsaimniekošanu un kīmiskām vielām, tostarp Kopienas tiesību aktus par siltumnīcas efektu izraisošu gāzu, kas satur fluoru, emisijām.
- 2. pants*
- Definičijas**
- Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

(¹) OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

(²) OV L 167, 22.6.1992., 17. lpp.

(³) OV L 236, 18.9.1996., 36. lpp.

(⁴) OV L 279, 1.11.2000., 33. lpp.

(⁵) OV C 321, 31.12.2003., 1. lpp.

- 1) "ar enerģiju saistīts ražojums" ("ražojums") ir jebkura prece, kas lietošanas laikā ietekmē energijas patēriņu un ko laiž tirgū un/vai nodod ekspluatācijā, tostarp sastāvdaļas, kuras paredzēts iestrādāt ar enerģiju saistītos ražojumos, uz ko attiecas šī direktīva, un kuras laistas tirgū un/vai nodotas ekspluatācijā kā atsevišķas sastāvdaļas, kas paredzētas tiešajiem lietotājiem; to ekoloģiskos raksturielumus var izvērtēt atsevišķi;
- 2) "sastāvdaļas un mezgli" ir daļas, kuras paredzēts iestrādāt ražojumos un kuras nav laistas tirgū un/vai nodotas ekspluatācijā kā atsevišķas daļas tiešajiem lietotājiem vai kuru ekoloģiskos raksturielumus nevar izvērtēt atsevišķi;
- 3) "īstenošanas pasākumi" ir saskaņā ar šo direktīvu pieņemti pasākumi, ar kuriem nosaka konkrētu ražojumu ekodizaina prasības vai to vides aspektus;
- 4) "laišana tirgū" ir process, ar ko ražojumu pirmo reizi dara pieejamu Kopienas tirgū nolūkā to izplatīt vai lietot Kopienas teritorijā, saņemot vai nesaņemot atlīdzību, neatkarīgi no pārdošanas metodes;
- 5) "nodošana ekspluatācijā" ir ražojuma pirmā lietošana tā paredzētajam mērķim, ko veic tiešais lietotājs Kopienā;
- 6) "ražotājs" ir fiziska vai juridiska persona, kas rāzo ražojumus, uz kuriem attiecas šī direktīva, un kas ir atbildīga par to atbilstību šai direktīvai, nemot vērā laišanu tirgū un/vai nodošanu ekspluatācijā, savā vārdā vai ar savu preču zīmi, vai ražotāja paša lietošanai. Ja nav ražotāja, kā tas definēts šā punkta pirmajā teikumā, vai importētāja, kā tas definēts 8. punktā, par ražotāju uzskata jebkuru fizisku vai juridisku personu, kas laiž tirgū un/vai nodod ekspluatācijā ražojumu, uz ko attiecas šī direktīva;
- 7) "pilnvarots pārstāvis" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas veic uzņēmējdarbību Kopienā un kas ir saņēmusi rakstisku pilnvaru no ražotāja, lai viņa vārdā pildītu visus vai daļu no pienākumiem un formalitātēm, kas saistītas ar šo direktīvu;
- 8) "importētājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas veic uzņēmējdarbību Kopienā un kas ražojumu no trešās valsts laiž Kopienas tirgū, veicot savu uzņēmējdarbību;
- 9) "materiāli" ir visi materiāli, kas tiek izmantoti ražojuma aprites cikla laikā;
- 10) "ražojuma dizains" ir to procesu kopums, ar ko ražojuma tehniskajā specifikācijā transponē juridiskās, tehniskās, drošības, funkcionālās, tirgus vai citas prasības, kam jāatbilst ražojumam;
- 11) "vides aspeks" ir ražojuma elements vai funkcija, kas ražojuma aprites cikla laikā var mijiedarboties ar vidi;
- 12) "ietekme uz vidi" ir jebkādas vides izmaiņas, ko pilnīgi vai daļēji radījis ražojums tā aprites cikla laikā;
- 13) "aprites cikls" ir secīgi un saistīti ražojuma posmi, sākot ar jēlmateriāla izmantošanu un beidzot ar galīgo apglabāšanu;
- 14) "atkārtota izmantošana" ir jebkura darbība, ar kuru ražojumi vai to sastāvdaļas, sasniedzot to pirmās izmantošanas beigas, tiek izmantoti tādam pašam nolūkam, kādam tie paredzēti, ietverot ilgstošu tā ražojuma izmantošanu, kas tiek atgriezts savākšanas punktā, izplatītājam, pārstrādātājam vai ražotājam, kā arī atkārtota ražojuma izmantošana pēc renovācijas;
- 15) "pārstrādāšana" ir pārstrāde, kura notiek atkritumu materiālu ražošanas procesā sākotnējam mērķim vai citā nolūkā, bet neietverot enerģijas reģenerēšanu;
- 16) "enerģijas reģenerēšana" ir kurināmo atkritumu izmantošana, lai radītu enerģiju tiešas dedzināšanas rezultātā kopā ar citiem atkritumiem vai bez tiem, bet ar siltuma reģenerēšanu;
- 17) "reģenerācija" ir jebkura no piemērojamām operācijām, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/12/EK (2006. gada 5. aprīlis) par atkritumiem⁽¹⁾ II B pielikumā;
- 18) "atkritumi" ir jebkura viela vai priekšmets, kas ietverts Direktīvas 2006/12/EK I pielikumā minētajās kategorijās un ko īpašnieks izmet vai vēlas izmet, vai ir lūgts izmet;
- 19) "bīstamie atkritumi" ir jebkuri atkritumi, uz ko attiecas 1. panta 4. punkts Padomes Direktīvā 91/689/EEK (1991. gada 12. decembris) par bīstamajiem atkritumiem⁽²⁾;
- 20) "ekoloģisks profils" ir to izejvielu un produkcijas (piemēram, materiāli, emisijas un atkritumi) apraksts, kas saistīti ar ražojumu visā ražojumu aprites ciklā, saskaņā ar ražojumam piemērojamo īstenošanas pasākumu. Šis apraksts ir svarīgs no vides aspekta, un to izsaka fiziskā daudzumā, ko var izmērīt;

⁽¹⁾ OV L 114, 27.4.2006., 9. lpp.

⁽²⁾ OV L 377, 31.12.1991., 20. lpp.

- 21) ražojumu "ekoloģiskie raksturielumi" ir ražojumu vides aspektu pārvaldības rezultāti, ko panācis ražotājs un kas ir atspoguļoti ražojuma tehniskajā dokumentācijā;
- 22) "ekoloģisko raksturielumu uzlabošana" ir ražojuma ekoloģisko raksturielumu uzlabošanas process secīgās paaudzēs, lai gan ne vienmēr attiecībā uz visiem ražojuma vides aspektiem vienlaikus;
- 23) "ekodizains" ir vides aspektu integrācija ražojuma dizainā ar mērķi uzlabot ražojuma ekoloģiskos raksturielumus visā tā aprites ciklā;
- 24) "ekodizaina prasība" ir jebkura prasība saistībā ar ražojumu vai ražojuma dizainu ar mērķi uzlabot tā ekoloģiskos raksturielumus vai jebkura informācijas sniegšanas prasība saistībā ar ražojuma vides aspektiem;
- 25) "vispārēja ekodizaina prasība" ir ekodizaina prasība, kas balstīta uz ekoloģisku ražojuma profilu kopumā un ar ko nenosaka robežvērtības attiecībā uz atsevišķiem vides aspektiem;
- 26) "īpaša ekodizaina prasība" ir skaitliska un izmērāma ekodizaina prasība, kas saistīta ar ražojuma konkrētu vides aspektu, piemēram, enerģijas patēriņu lietošanas laikā, kas aprēķināts attiecībā uz konkrētu izejas parametra vienību;
- 27) "saskaņotais standarts" ir tehniska specifikācija, kuras ievērošana nav obligāta un kuru Eiropas līmeņa prasības izveidošanas nolūkā pieņemusi atzīta standartizācijas iestāde saskaņā ar Komisijas pilnvarojumu un procedūrām, kas aprakstītas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 98/34/EK (1998. gada 22. jūnijs), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā (⁽¹⁾).

3. pants

Laišana tirgū un/vai nodošana ekspluatācijā

1. Dalībvalstis veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ražojums, uz ko attiecas īstenošanas pasākumi, laiž tirgū un/vai nodod ekspluatācijā tikai tad, ja tie atbilst šiem pasākumiem un ja uz tiem ir CE marķējums saskaņā ar 5. pantu.
2. Dalībvalstis norīko iestādes, kas ir atbildīgas par tirgus uzraudzību. Tās nodrošina, ka šādām iestādēm ir nepieciešamās pilnvaras, ko tās izmanto, lai veiktu atbilstīgus pasākumus, kas tām jāveic saskaņā ar šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka uzde-

⁽¹⁾ OV L 204, 21.7.1998., 37. lpp.

vumus, pilnvaras un organizatoriskos plānus kompetentajām iestādēm, kuras ir tiesīgas:

- organizēt atbilstīgas un pietiekami plašas ražojumu atbilstības pārbaudes un uzlikt pienākumu ražotājam vai tā pilnvarotam pārstāvim atsaukt neatbilstīgus ražojumus no tirgus saskaņā ar 7. pantu;
- pieprasīt no iesaistītajām pusēm visu nepieciešamo informāciju, kā tas ir noteikts īstenošanas pasākumos;
- ņemt ražojumu paraugus un veikt to atbilstības pārbaudes.

3. Dalībvalstis informē Komisiju par tirgus uzraudzības rezultātiem, un vajadzības gadījumā Komisija nodod šādu informāciju citām dalībvalstīm.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka patērētājiem un citām ieinteresētajām pusēm ir dota iespēja iesniegt kompetentajām iestādēm apsvērumus par ražojumu atbilstību.

4. pants

Importētāja pienākumi

Ja ražotājs neveic uzņēmējdarbību Kopienā un ja nav tā pilnvarotā pārstāvja, importētājam ir šādi pienākumi:

- nodrošināt, lai ražojumi, kuri ir laisti tirgū vai nodoti ekspluatācijā, atbilstu šai direktīvai un piemērojamajam īstenošanas pasākumam; un
- turēt EK atbilstības deklarāciju un tehnisko dokumentāciju un nodrošināt to pieejamību.

5. pants

Marķēšana un EK atbilstības deklarācija

- Pirms ražojums, uz ko attiecas īstenošanas pasākumi, tiek laists tirgū un/vai nodots ekspluatācijā, tam piestiprina CE marķējumu, kā arī izsniedz EK atbilstības deklarāciju, ar ko ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis garantē un deklarē, ka ražojums atbilst visiem piemērojamā īstenošanas pasākuma attiecīgiem noteikumiem.
- CE marķējumu veido burti "CE", kā parādīts III pielikumā.
- EK atbilstības deklarācija ietver visus VI pielikumā uzskaņotus elementus un atsauci uz atbilstīgo īstenošanas pasākumu.

4. Ir aizliegts ražojumam piestiprināt markējumus, kas varētu maldināt lietotājus attiecībā uz CE markējuma nozīmi vai formu.

5. Dalībvalsts var pieprasīt informāciju, kas jāsniedz saskaņā ar I pielikuma 2. daļu, to valsts valodā(-ās), kad ražojums nonāk pie tiešā lietotāja.

Dalībvalsts arī atļauj šo informāciju sniegt vienā vai vairākās citās Eiropas Savienības iestāžu oficiālajās valodās.

Piemērojot šā punkta pirmo daļu, dalībvalsts jo īpaši nēm vērā:

a) vai informācija var tikt sniepta ar saskaņoto simbolu vai atzīto kodu palīdzību vai citiem līdzekļiem; un

b) lietotāja tipu, kas paredzēts ražojumam, un sniedzamās informācijas raksturu.

6. pants

Brīva aprite

1. Dalībvalsts, pamatojoties uz ekodizaina prasībām, kas saistītas ar I pielikuma 1. daļā minētajiem ekodizaina parametriem, uz kuriem attiecas piemērojamais īstenošanas pasākums, neaizliedz, neierobežo un neaizkvē tāda ražojuma laišanu tirgū un/vai nodošanu ekspluatācijā to teritorijā, kas atbilst visiem atbilstīgajiem piemērojamā īstenošanas pasākuma noteikumiem un kam ir CE marķējums saskaņā ar 5. pantu.

2. Dalībvalsts, pamatojoties uz ekodizaina prasībām, kas saistītas ar I pielikuma 1. daļā minētajiem ekodizaina parametriem, attiecībā uz kuriem piemērojamais īstenošanas pasākums paredz, ka ekodizaina prasības nav nepieciešamas, neaizliedz, neierobežo un neaizkvē tāda ražojuma laišanu tirgū un/vai nodošanu ekspluatācijā to teritorijā, kam ir CE marķējums saskaņā ar 5. pantu.

3. Dalībvalsts netraucē izrādīt, piemēram, gadatirgos, izstādēs un demonstrācijās, ražojumus, kas neatbilst piemērojamā īstenošanas pasākuma noteikumiem, ja ir redzamas norādes, ka tos nevar laist tirgū un/vai nodot ekspluatācijā, kamēr nav nodrošināta atbilstība.

7. pants

Drošības klauzula

1. Ja dalībvalsts konstatē, ka ražojums, kam ir 5. pantā minētais CE marķējums un ko izmanto tam paredzētāj nolūkā, neatbilst visiem attiecīgajiem piemērojamā īstenošanas pasākuma noteikumiem, ražotājam vai tā pilnvarotajam pārstāvim uzliek pienākumu padarīt ražojumu atbilstīgu piemērojamā īste-

nošanas pasākuma noteikumiem un/vai CE markējumam un izbeigt pārkāpumu saskaņā ar nosacījumiem, ko izvirza dalībvalsts.

Ja ir pietiekami pierādījumi par ražojuma iespējamo neatbilstību, dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, kuri atkarībā no neatbilstības pakāpes var nozīmēt pat aizliegumu ražojumu laist tirgū līdz brīdim, kad tiek nodrošināta tā atbilstība.

Ja neatbilstība turpinās, dalībvalsts pieņem lēmumu ierobežot vai aizliegt attiecīgā ražojuma laišanu tirgū un/vai nodošanu ekspluatācijā vai nodošina tā izņemšanu no tirgus.

Ja ražojumu laišana tirgū tiek aizliegta vai tie tiek izņemti no tirgus, par to nekavējoties informē Komisiju un pārējās dalībvalstis.

2. Jebkurā lēnumā, ko dalībvalsts pieņem saskaņā ar šo direktīvu un ar ko ierobežo vai aizliedz ražojuma laišanu tirgū un/vai nodošanu ekspluatācijā, sniedz tā pamatojumu.

Šādu lēmumu paziņo attiecīgajai pusei un to vienlaikus informē par tiesiskas aizsardzības līdzekļiem, kas tai ir pieejami saskaņā ar attiecīgā dalībvalstī spēkā esošajiem tiesību aktiem, un termiņiem, kas attiecas uz šādiem aizsardzības līdzekļiem.

3. Dalībvalsts nekavējoties informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par jebkuru lēmumu, kas pieņems saskaņā ar 1. punktu, sniedzot tā pamatojumu, un jo īpaši paskaidrojot, vai neatbilstība ir radusies tādēļ, ka:

a) nav izpildītas piemērojamā īstenošanas pasākuma prasības;

b) ir nepareizi piemēroti 10. panta 2. punktā minētie saskaņotie standarti;

c) ir nepilnības 10. panta 2. punktā minētajos saskaņotajos standartos.

4. Komisija bez kavēšanās apspriežas ar iesaistītajām pusēm un var lūgt tehniska rakstura padomus neatkarīgiem ārējiem ekspertiem.

Pēc šīm apspriedēm Komisija nekavējoties par savu viedokli informē dalībvalsti, kas pieņema lēmumu, un pārējās dalībvalstis.

Ja Komisija uzskata, ka lēmums nav pamatots, tā nekavējoties informē par to dalībvalstis.

5. Ja šā panta 1. punktā minētā lēmuma pamatā ir saskaņotā standarta nepilnības, Komisija nekavējoties sāk 10. panta 2., 3. un 4. punktā paredzēto procedūru. Vienlaikus Komisija informē 19. panta 1. punktā minēto komiteju.

6. Dalībvalstis un Komisija veic visus nepieciešamos pasākumus, lai garantētu konfidencialitāti attiecībā uz informāciju, kas sniegtā minētās procedūras laikā, ja tam ir pamatojums.

7. Lēmumus, ko dalībvalstis pieņem saskaņā ar šo pantu, pārredzami publisko.

8. Komisijas atzinumu par šiem lēmumiem publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

8. pants

Atbilstības novērtēšana

1. Pirms ražojumu, uz ko attiecas īstenošanas pasākums, laiž tirgū un/vai nodod ekspluatācijā, ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis nodrošina, ka ir veikta novērtēšana, lai pārbaudītu ražojuma atbilstību visām piemērojamā īstenošanas pasākuma atbilstīgajām prasībām.

2. Atbilstības izvērtēšanas procedūras nosaka ar īstenošanas pasākumiem un tās ražotājiem dod iespēju izvēlēties starp iekšējo dizaina kontroli, kas noteikta šīs direktīvas IV pielikumā, un vadības sistēmu, kas noteikta šīs direktīvas V pielikumā. Ja tas ir atbilstīgi pamatots un samērā ar risku, atbilstības izvērtēšanas procedūru veido no attiecīgajiem modeļiem, kā aprakstīts Lēmuma Nr. 768/2008/EK II pielikumā.

Ja kādai dalībvalstij ir pārliecinošas norādes par ražojuma iespējamo neatbilstību, tā pēc iespējas ātrāk publicē pamatotu ražojuma atbilstības novērtējumu, kuru var veikt kompetenta struktūra, lai nepieciešamības gadījumā varētu laikus veikt korektīvas darbības.

Ja ražojumu, uz ko attiecas īstenošanas pasākumi, ir izstrādājusi organizācija, kas reģistrēta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 761/2001 (2001. gada 19. marts), ar ko organizācijām atļauj brīvprātīgi piedalīties Kopienas vides vadības un audita sistēmā (EMAS) (⁽¹⁾), un dizaina funkcija ir ietverta reģistrācijas jomā, tad uzskata, ka šādas organizācijas vadības sistēma atbilst šīs direktīvas V pielikuma prasībām.

Ja ražojumu, uz ko attiecas īstenošanas pasākumi, ir izstrādājusi organizācija, kurai ir vadības sistēma, kas ietver ražojuma

(¹) OV L 114, 24.4.2001., 1. lpp.

dizaina funkciju un kas ir ieviesta saskaņā ar saskaņotajiem standartiem, kuru atsauses numuri ir publicēti Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, tad uzskata, ka šāda vadības sistēma atbilst attiecīgajām V pielikuma prasībām.

3. Pēc tam, kad ražojums, uz ko attiecas īstenošanas pasākumi, ir laists tirgū vai nodots ekspluatācijā, ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis saglabā attiecīgos dokumentus, kas saistīti ar veikto atbilstības novērtēšanu un izsniegtajām EK atbilstības deklarācijām, pieejamus dalībvalstu inspekcijai 10 gadus pēc tam, kad ir ražots pēdējais no šādiem ražojumiem.

Attiecīgos dokumentus dara pieejamus 10 dienās pēc pieprasījuma saņemšanas no dalībvalsts kompetentās iestādes.

4. Ar atbilstības novērtēšanu saistītos dokumentus un 5. pantā minēto EK atbilstības deklarāciju sagatavo vienā no Eiropas Savienības iestāžu oficiālajām valodām.

9. pants

Atbilstības pieņēmums

1. Dalībvalstis uzskata, ka ražojums ar 5. pantā minēto CE markējumu atbilst piemērojamā īstenošanas pasākuma atbilstīgajiem noteikumiem.

2. Dalībvalstis ražojumu uzskata par atbilstīgu visām piemērojamā īstenošanas pasākuma attiecīgajām prasībām, ja attiecībā uz to ir piemēroti saskaņotie standarti, kuri attiecas uz šādu pasākumu un kuru atsauses numuri ir publicēti Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

3. Ražojumus, kam piešķirta Kopienas ekoetiķete saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1980/2000, uzskata par atbilstīgiem piemērojamā īstenošanas pasākuma ekodizaina prasībām tiktāl, ciktāl ekoetiķete attiecas uz šīm prasībām.

4. Lai noteiktu atbilstības pieņēmumu sakarā ar šo direktīvu, Komisija saskaņā ar 19. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru var izlemt, ka citi ekomarkējumi atbilst nosacījumiem, kas ir līdzvērtīgi nosacījumiem, kuri saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1980/2000 paredzēti attiecībā uz Kopienas ekoetiķeti. Ražojumus, kam ir piešķirts šāds cita veida ekomarkējums, uzskata par atbilstīgiem piemērojamā īstenošanas pasākuma ekodizaina prasībām tiktāl, ciktāl attiecīgais ekomarkējums attiecas uz šīm prasībām.

10. pants

Saskaņotie standarti

1. Dalībvalsts, cik iespējams, nodrošina, ka tiek veikti atbilstīgi pasākumi, lai valsts līmenī ar iesaistītajām pusēm apspriestos par saskaņoto standartu sagatavošanas un uzraudzības procesu.

2. Ja dalībvalsts vai Komisija uzskata, ka saskaņotie standarti, kuru piemērošana saskaņā ar pieņēmumu nozīmē atbilstību piemērojamā īstenošanas pasākuma konkrētiem noteikumiem, pilnībā tiem neatbilst, attiecīgā dalībvalsts vai Komisija par to informē Pastāvīgo komiteju, kas izveidota ar Direktīvas 98/34/EK 5. pantu, sniedzot pamatojumu. Komiteja nekavējoties sniedz savu atzinumu.

3. Nemot vērā komitejas atzinumu, Komisija pieņem lēmumu par to, vai atsauces uz attiecīgajiem saskaņotajiem standartiem *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicēt, nepublicēt, publicēt ar ierobežojumiem, saglabāt vai svītrot.

4. Komisija informē attiecīgo Eiropas standartizācijas iestādi un, ja nepieciešams, izsniedz jaunu pilnvaru ar mērķi pārskatīt konkrētos saskaņotos standartus.

11. pants

Prasības attiecībā uz sastāvdaļām un mezgliem

Ar īstenošanas pasākumiem var pieprasīt, lai ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis, kas sastāvdaļas un mezglus laiž tirgū un/vai nodod ekspluatācijā, sniedz tā ražojuma ražotājam, uz ko attiecas īstenošanas pasākumi, atbilstīgu informāciju par sastāvdaļu vai mezglu materiālu sastāvu un to energijas, materiālu un/vai resursu patēriņu.

12. pants

Administratīvā sadarbība un informācijas apmaiņa

1. Dalībvalsts nodrošina, ka tiek veikti atbilstīgi pasākumi, lai veicinātu sadarbību starp iestādēm, kas atbildīgas par šīs direktīvas īstenošanu, kā arī informācijas apmaiņu to starpā un ar Komisiju, lai palīdzētu šīs direktīvas darbībā, un jo īpaši 7. panta īstenošanā.

Administratīvajā sadarbībā un informācijas apmaiņā, cik iespējams, izmanto elektroniskos saziņas līdzekļus, un to var atbalstīt ar attiecīgām Kopienas programmām.

Dalībvalstis informē Komisiju par iestādēm, kas atbildīgas par šīs direktīvas piemērošanu.

2. Par precīzu raksturu un struktūru informācijas apmaiņai starp Komisiju un dalībvalstīm lemj saskaņā ar 19. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru.

3. Komisija veic atbilstīgus pasākumus, lai veicinātu un atbalstītu sadarbību starp dalībvalstīm, kā minēts šajā pantā.

13. pants

Mazie un vidējie uzņēmumi

1. To programmu kontekstā, kuras paredzētas maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un ļoti maziem uzņēmumiem, Komisija nem vērā ierosinājumus, kuri palīdz MVU un ļoti maziem uzņēmumiem ieķļaut savu ražojumu izstrādes posmā vides aspektus, tostarp arī energoefektivitāti.

2. Īstenošanas pasākumu var papildināt ar pamatnostādnēm, kas aptver visu to MVU specifiku, kuri aktīvi darbojas nozarē. Vajadzības gadījumā saskaņā ar 1. punktu Komisija var veidot specializētus papildu materiālus, lai veicinātu to, ka MVU piemēro šo direktīvu.

3. Dalībvalstis nodrošina, jo īpaši nostiprinot atbalsta tīklus un struktūras, ka tās veicina, lai MVU un ļoti mazie uzņēmumi jau ražojuma izstrādes posmā ievērotu vides aizsardzības principus un pielāgotos turpmākiem Eiropas tiesību aktiem.

14. pants

Informācija patērētājiem

Saskaņā ar piemērojamo īstenošanas pasākumu ražotāji veidā, kādu tie uzskata par piemērotu, nodrošina, ka ražojumi patērētājiem sniedz:

a) nepieciešamo informāciju par patērētāju lomu ražojuma ilgtspējīgā lietošanā; un

b) ja to pieprasīta īstenošanas pasākumi – ražojuma ekoloģisko profili un ekodizaina priekšrocību aprakstu.

15. pants

Īstenošanas pasākumi

1. Ja ražojums atbilst šā panta 2. punktā uzskaitītajiem kritērijiem, uz to saskaņā ar šā panta 3. punkta b) apakšpunktu attiecas īstenošanas pasākums vai pašregulācijas pasākums. Šādus īstenošanas pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 19. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

2. Šā panta 1. punktā minētie kritēriji ir šādi:

a) saskaņā ar jaunākajiem pieejamiem datiem ražojumam ir ievērojams pārdošanas un tirdzniecības apjoms, orientējoši vairāk nekā 200 000 vienību gadā Kopienā;

b) nēmot vērā tirgū laisto un/vai ekspluatācijā nodoto ražojumu skaitu, ražojumam ir ievērojama ietekme uz vidi Kopienā, kā noteikts Kopienas stratēģiskajās prioritātēs, kas izklāstītas Lēmumā Nr. 1600/2002/EK; un

c) ražojumam ir ievērojams uzlabošanas potenciāls attiecībā uz ietekmi uz vidi bez pārmērīgām izmaksām, jo īpaši nēmot vērā:

i) to, ka nav citu attiecīgu Kopienas tiesību aktu vai tirgus spēki nespēj pienācīgi risināt šo jautājumu; un

ii) būtiskas atšķirības ekoloģiskos raksturlielumos starp tirgū pieejamiem ražojumiem, kam ir līdzvērtīga funkcionalitāte.

3. Gatavojot īstenošanas pasākuma projektu, Komisija nēm vērā visus viedokļus, ko izteikusi 19. panta 1. punktā minētā komiteja, un nēm vērā arī:

a) Kopienas vides prioritātes, piemēram, tās, kas noteiktas Lēmumā Nr. 1600/2002/EK vai Komisijas ziņotajā Eiropas klimata pārmaiņu programmā (EKPP); un

b) attiecīgos Kopienas tiesību aktus un pašregulāciju, piemēram, brīvprātīgās vienošanās, kas pēc saskaņā ar 17. pantu veiktā novērtējuma, paredzams, ļaus sasniegt politikas mērķus ātrāk vai lētāk nekā obligātās prasības.

4. Sagatavojot īstenošanas pasākuma projektu, Komisija:

a) nēm vērā ražojuma aprites ciklu un visus ievērojamos vides aspektus, tostarp energoefektivitāti. Vides aspektu un to uzla-

bošanas iespēju analīzes pamatīgums ir proporcionāls to nozīmīgumam. To ekodizaina prasību pieņemšanu, kuras attiecas uz nozīmīgiem ražojuma vides aspektiem, nevajadzīgi neaizkavē ar citiem aspektiem saistītie neskaidrie jautājumi;

b) veic izvērtēšanu, kurā apsver ietekmi uz vidi, patērētājiem un ražotājiem, tostarp MVU, uz konkurētspēju, tostarp saistībā ar tirgiem ārpus Kopienas, uz jaunradi, tirgus piekļuvi, izmaksām un ieguvumiem;

c) nēm vērā esošos valsts tiesību aktus vides jomā, ko dalībvalstis uzskata par svarīgiem;

d) veic atbilstīgu apspriešanos ar ieinteresētajām personām;

e) sagatavo paskaidrojuma rakstu par īstenošanas pasākuma projektu, kura pamatā ir b) apakšpunktā minētais izvērtējums; un

f) nosaka īstenošanas termiņu, jebkuru pa fāzemē sadalītu vai pārejas pasākumu vai periodus, jo īpaši nēmot vērā iespējamo ietekmi uz MVU vai uz īpašām ražojumu grupām, ko galvenokārt ražo MVU.

5. Īstenošanas pasākumi atbilst šādiem kritērijiem:

a) nav konstatēta ievērojama negatīva ietekme uz ražojuma funkcionalitāti no lietotāja perspektīvas;

b) veselība, drošība un vide nav nelabvēlīgi ietekmēta;

c) nav konstatēta ievērojama negatīva ietekme uz patērētājiem, jo īpaši attiecībā uz ražojuma cenu un izmaksām, kas saistītas ar aprites ciklu;

d) nav konstatēta ievērojama negatīva ietekme uz nozares konkurētspēju;

e) principā ekodizaina prasību noteikšanai nebūs tādu sekū, ka ražotājiem būs jāizmanto patentēta tehnoloģija; un

f) neuzliek ražotājiem pārmērīgu administratīvo slogu.

6. Īstenošanas pasākumi nosaka ekodizaina prasības saskaņā ar I un/vai II pielikumu.

Īpašas ekodizaina prasības ievieš attiecībā uz atlasītajiem vides aspektiem, kuriem ir nozīmīga ietekme uz vidi.

Īstenošanas pasākumos var arī paredzēt, ka nav nepieciešamas nekādas ekodizaina prasības attiecībā uz dažiem ekodizaina parametriem, kas minēti I pielikuma 1. daļā.

7. Prasības formulē tā, lai nodrošinātu, ka tirgus uzraudzības iestādes var pārbaudīt ražojuma atbilstību īstenošanas pasākuma prasībām. Īstenošanas pasākums nosaka, vai pārbaude var tikt veikta tieši ar ražojumu vai pamatojoties uz tehnisko dokumentāciju.

8. Īstenošanas pasākumi ietver elementus, kas uzskaitīti VII pielikumā.

9. Komisijas izmantotie atbilstīgie pētījumi un analīze, sagatavojot īstenošanas pasākumu, būtu jādara publiski pieejami, īpaši paredzot ieinteresētajiem MVU vieglu piekļuvi un izmantošanu.

10. Vajadzības gadījumā īstenošanas pasākumam, ar ko nosaka ekodizaina prasības, pievieno noteikumus par dažādu vides aspektu līdzsvarošanu. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 19. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

16. pants

Darba plāns

1. Saskaņā ar 15. pantā izklāstītajiem kritērijiem un pēc apspriešanās ar 18. pantā minēto Apspriežu forumu Komisija ne vēlāk kā 2011. gada 21. oktobrī izstrādā darba plānu, ko dara publiski pieejamu.

Darba plānā nākamajiem trim gadiem nosaka to ražojumu grupu sarakstu, kuras uzskata par prioritāram, lai pieņemtu īstenošanas pasākumus.

Pēc apspriešanās ar Apspriežu forumu Komisija periodiski izdara grozījumus darba plānā.

2. Tomēr pārejas laikposmā, kamēr tiek izstrādāts pirmais šā panta 1. punktā minētais darba plāns, saskaņā ar 15. pantā izklāstītajiem kritērijiem un pēc apspriešanās ar Apspriežu forumu Komisija vajadzības gadījumā pirms termiņa ievieš:

a) īstenošanas pasākumus, sākot ar tiem ražojumiem, kam saskaņā ar EKPP ir augsts potenciāls attiecībā uz siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju rentablu samazināšanu,

piemēram, apkures un ūdens sildīšanas iekārtām, sistēmām ar elektromotoriem, apgaismojumu mājsaimniecībās un pakalpojumu nozarē, mājsaimniecības ierīcēm, biroja iekārtām mājsaimniecībās un pakalpojumu nozarē, sadzīves elektroiekārtām, plaša patēriņa elektroniskajām iekārtām un apkures, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas iekārtām; un

b) atsevišķu īstenošanas pasākumu, lai samazinātu gaidīšanas režima zudumus ražojumu grupai.

Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 19. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

17. pants

Pašregulācija

Brīvprātīgās vienošanās vai citus pašregulācijas pasākumus, kas šīs direktīvas sakarā piedāvāti kā alternatīva īstenošanas pasākumiem, izvērtē, pamatojoties vismaz uz VIII pielikumu.

18. pants

Apspriežu forums

Komisija nodrošina, ka savā darbībā attiecībā uz katru īstenošanas pasākumu tā ievēro dalībvalstu pārstāvju un to visu ieinteresēto pušu proporcionālu dalību, kas saistītas ar konkrēto ražojumu vai ražojumu grupu. Šādas putas ietver, piemēram, nozari, tostarp MVU, amatniecības nozari, arodbiedrības, tirgotājus, mazumtirgotājus, importētājus, vides aizsardzības grupas un patēriņtāju organizācijas. Šīs putas jo īpaši līdzdarbojas īstenošanas pasākumu noteikšanā un pārskatīšanā, izveidoto tirgus uzraudzības mehānismu efektivitātes izvērtēšanā un brīvprātīgo vienošanos un citu pašregulācijas pasākumu izvērtēšanā. Šīs putas tiekas Apspriežu forumā. Komisija pieņem foruma reglamentu.

19. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, nemot vērā tā 8. pantu.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais termiņš ir trīs mēneši.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, nemot vērā tā 8. pantu.

20. pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus, ko piemēro par to valsts tiesību normu pārkāpumiem, kuras pieņemtas saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tie tiek īstenoši. Noteiktās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas, ņemot vērā neatbilstības pakāpi un to neatbilstīgo ražumu vienību skaitu, kas laisti Kopienas tirgū. Dalībvalstis līdz 2010. gada 20. novembrim paziņo šos noteikumus Komisijai un nekavējoties paziņo tai par visiem turpmākiem to grozījumiem.

21. pants

Pārskatīšana

Ne vēlāk kā 2012. gadā Komisija izskata šīs direktīvas un tās īstenošanas pasākumu efektivitāti, tostarp:

- a) metodi, ar kuru nosaka un ņem vērā svarīgus vides parametrus, piemēram, resursu izmantošanas efektivitāti visā ražojuma aprites ciklā;
- b) sliekšņus īstenošanas pasākumiem;
- c) tirgus uzraudzības mehānismu; un
- d) jebkuras attiecīgas pašregulācijas veicināšanu.

Saskaņā ar šo pārskatu, un jo īpaši apsverot pieredzi saistībā ar šīs direktīvas paplašināto darbības jomu, Komisija pēc apspriešanās ar 18. pantā minēto Apspriežu forumu jo īpaši izvērtē, cik piemēroti būtu paplašināt direktīvas darbības jomu un attiecināt to arī uz tādiem ražojumiem, kuri nav saistīti ar enerģiju, lai būtisku samazinātu ietekmi uz vidi visā šādu ražojumu aprites ciklā, un vajadzības gadījumā iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu šīs direktīvas grozījumiem.

22. pants

Konfidencialitāte

Informācijas sniegšanas prasības, kas minētas 11. pantā un I pielikuma 2. daļā un kas jāpilda ražotājam un/vai tā pilnvarotam pārstāvim, ir samērīgas un ņem vērā komerciāli svarīgās informācijas likumīgo konfidencialitāti.

23. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2010. gada 20. novembrim nodrošinātu 1.

līdz 9. panta, 11., 14., 15. un 20. panta un I līdz V, VII un VIII pielikuma prasību izpildi. Dalībvalstis tūlīt dara zināmu Komisijai minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publicējai. Tajos ietver arī paziņojumu, ka atsauces spēkā esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uz direktīvu, kas atcelta ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarīt šādas atsauces un kā sniegt šādu paziņojumu.

2. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

24. pants

Atcelšana

Direktīva 2005/32/EK, kas grozīta ar IX pielikuma A daļā norādīto direktīvu, tiek atcelta, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz IX pielikuma B daļā izklāstītajiem termiņiem, kad tām attiecīgās direktīvas jātransponē savos tiesību aktos.

Atsauses uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu un lasa saskaņā ar atbilstības tabulu X pielikumā.

25. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

26. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2009. gada 21. oktobrī

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētājs

J. BUZEK

Padomes vārdā –

priekšsēdētāja

C. MALMSTRÖM

I PIELIKUMS**Vispārēju ekodizaina prasību noteikšanas metode**

(minēta 15. panta 6. punktā)

Vispārējas ekodizaina prasības tiek izstrādātas ar mērķi uzlabot ražojumu ekoloģiskos raksturlielumus, uzmanību pievēršot to ievērojamiem vides aspektiem, nenosakot robežvērtības. Šajā pielikumā minētā metode jāizmanto gadījumos, kad attiecīgajai ražojumu grupai nevar noteikt robežvērtības. Sagatavojojot pasākuma projektu, kas jāēsniez 19. panta 1. punktā minētajai komitejai, Komisijai jānosaka ievērojami vides aspekti, kuri jānorāda īstenošanas pasākumā.

Sagatavojojot īstenošanas pasākumus, ar ko nosaka vispārējas ekodizaina prasības saskaņā ar 15. pantu, Komisijai attiecībā uz ražojumu, kas ietverts īstenošanas pasākumā, jānosaka atbilstīgie ekodizaina parametri no tiem, kas uzskaīti 1. daļā, kā arī informācijas sniegšanas prasības no tām, kas uzskaītas 2. daļā, un prasības ražotājam, kas uzskaītas 3. daļā.

1. daļa. Ražojumu ekodizaina parametri

1.1. Ciktāl tie ir saistīti ar ražojuma dizainu, ievērojami vides aspekti jāidentificē, izskatot šādus ražojuma aprites cikla posmus:

- a) izejvielu atlase un izmantošana;
- b) ražošana;
- c) iepakošana, transports un izplatīšana;
- d) uzstādīšana un uzturēšana;
- e) lietošana; un
- f) ekspluatācijas laika beigas, nozīmējot ražojuma stāvokli, ko tas ir sasniedzis tā pirmās izmantošanas beigās, līdz tā galigai iznīcināšanai.

1.2. Katram posmam, kur tas nepieciešams, ir jāizvērtē šādi vides aspekti:

- a) paredzētais materiālu, enerģijas un citu resursu, piemēram, svaiga ūdens, patēriņš;
- b) paredzētās emisijas gaisā, ūdenī vai augsnē;
- c) paredzētais piesārņojums ar fizikāliem efektiem, piemēram, troksni, vibrāciju, radiāciju, elektromagnētiskajiem laukiem;
- d) paredzētais atkritumu daudzums; un
- e) materiālu un/vai enerģijas atkārtotas izmantošanas, pārstrādes un reģenerēšanas iespējas, nesmot vērā Direktīvu 2002/96/EK.

1.3. Jo īpaši jāizmanto, kur iespējams, šādi parametri, ko nepieciešamības gadījumā papildina ar citiem, lai izvērtētu to vides aspektu uzlabošanās potenciālu, kas minēti 1.2. punktā:

- a) ražojuma svars un apjoms;
- b) materiālu izmantošana, kas iegūti pārstrādes rezultātā;
- c) enerģijas, ūdens un citu resursu patēriņš ražojuma aprites cikla laikā;

- d) tādu vielu izmantošana, kas tiek uzskatītas par kaitīgām veselībai un/vai videi saskaņā ar Padomes Direktīvu 67/548/EK (1967. gada 27. jūnijs) par normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz bīstamu vielu klasifikāciju, iepakošanu un marķēšanu (⁽¹⁾) un nemot vērā tiesību aktus par konkrētu vielu laišanu tirgū un lietošanu, piemēram, Padomes Direktīvu 76/769/EK (1976. gada 27. jūlijs) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz dažu bīstamu vielu un preparātu tirgū laišanas un lietošanas ierobežojumiem (⁽²⁾) vai Direktīvu 2002/95/EK;
- e) to patērieto elementu daudzums un būtība, kas nepieciešami atbilstīgajai ražojuma izmantošanai un uzturēšanai;
- f) ērta piekļuve atkārtotai izmantošanai un pārstrādei, kas izteikta ar: izmantoto materiālu un sastāvdaļu skaitu, standarta sastāvdaļu izmantošanu, laiku, kas nepieciešams demontēšanai, nepieciešamajiem instrumentiem, lai veiktu demontažu, sastāvdaļu un materiālu kodēšanas standartu izmantošanu, lai noteiktu sastāvdaļas un materiālus, kas noderīgi atkārtotai izmantošanai un pārstrādei (tostarp plastmasas daļu marķēšanu saskaņā ar ISO standartiem), viegli pārstrādājamu materiālu izmantošanu, ērtu piekļuvi vērtīgiem un citiem pārstrādājamiem materiāliem un sastāvdaļām; ērtu piekļuvi materiāliem un sastāvdaļām, kas satur kaitīgas vielas;
- g) izmantoto sastāvdaļu iestrādāšana;
- h) tādu tehnisko risinājumu neizmantošana, kas traucē sastāvdaļu un iekārtu atkārtotu izmantošanu un pārstrādi;
- i) ekspluatācijas laika paildzināšana, kas izteikta ar minimālo garantēto ekspluatācijas laikposmu, minimālo laiku rezerves daļu pieejamībai, modularitāti, uzlabošanas iespējām, labošanas iespējām;
- j) radīto atkritumu apjoms un radīto kaitīgo atkritumu apjoms;
- k) emisijas gaisā (siltumnīcas efektu izraisošas gāzes, skābie aģenti, gaistoši organiski savienojumi, viela, kas noārda ozona slāni, noturīgi organiskie piesārņotāji, smagie metāli, smalku daļiņu un suspendēto daļiņu vielas), neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/68/EK (1997. gada 16. decembris) par pasākumiem pret gāzeida un daļipveida piesārņotāju emisiju no iekšdedzes motoriem, ko uzstāda visurgājējai tehnikai, lai tuvinātu dalībvalstu likumus (⁽³⁾);
- l) emisijas ūdenī (smagie metāli, vielas, kas nelabvēlīgi ietekmē skābekļa līdzsvaru, noturīgi organiskie piesārņotāji); un
- m) emisijas augsnē (jo īpaši bīstamu vielu noplūde un izlīšana ražojumu lietošanas posmā un noplūdes potenciāls atkritumu apglabāšanas procesā).

2. daļa. Informācijas sniegšanas prasības

Īstenošanas pasākumos var paredzēt prasību ražotājam sniegt informāciju, kas var ietekmēt veidu, kā ar ražojumu rīkojas, to izmanto vai pārstrādā putas, kas nav ražotājs. Šī informācija, kur vajadzīgs, var ietvert:

- a) informāciju no projektētāja saistībā ar ražošanas procesu;
- b) informāciju patēriētājiem par ražojuma ievērojamiem vides parametriem un ražojuma ekoloģiskajiem raksturielumiem; šo informāciju pievieno ražojumam, kad tas tiek laists tirgū, lai ļautu patēriētājam salīdzināt šos ražojumu aspektus;
- c) informāciju patēriētājiem par to, kā uzstādīt, izmantot un uzturēt ražojumu, lai cik vien iespējams samazinātu ietekmi uz vidi un nodrošinātu optimālo ekspluatācijas laikposma ilgumu, kā arī par to, kā atgriezt ražojumu tā ekspluatācijas laika beigās, un vajadzības gadījumā informāciju par rezerves daļu pieejamības laikposmu un ražojumu uzlabošanas iespējām; un
- d) informāciju par apstrādes iekārtām saistībā ar demontažu, pārstrādi vai apglabāšanu aprites cikla beigās.

Informācijai jābūt sniegtai uz ražojuma, ja vien iespējams.

Šajā informācijā jāņem vērā pienākumi saskaņā ar citiem Kopienas tiesību aktiem, piemēram, Direktīvu 2002/96/EK.

(¹) OV 196, 16.8.1967., 1. lpp.

(²) OV L 262, 27.9.1976., 201. lpp.

(³) OV L 59, 27.2.1998., 1. lpp.

3. daļa. Prasības ražotājam

1. Attiecībā uz vides aspektiem, kas īstenošanas pasākumā ir noteikti kā tie, ko var būtiski ietekmēt ražojuma projektaešanas laikā, ražojumu ražotājiem jāveic ražojuma modeļa izvērtēšana visā tā aprites ciklā, pamatojoties uz reālistiskiem pieņēmumiem par normāliem apstākļiem un izmantošanas nolūkiem. Citus vides aspektus var izskatīt brīvprātīgi.

Pamatojoties uz šo izvērtējumu, ražotājiem jāizveido ražojuma ekoloģisks profils. Tam jābalstās uz ražojuma parametriem, kas ir saistīti ar vidi, un fizikālās mērvienībās ieteikto ielaidi/izlaidi ražojuma aprites cikla laikā.

2. Ražotājiem jāizmanto šis izvērtējums, lai apsvērtu alternatīvus dizaina risinājumus un panāktos ražojuma ekoloģiskos raksturlielumus, nēmot vērā kritērijus.

Šie kritēriji jānosaka Komisijai īstenošanas pasākumā, pamatojoties uz informāciju, kas gūta pasākuma sagatavošanas laikā.

Konkrēta risinājuma izvēlei jāpanāk pienācīgs līdzvars starp dažādiem vides aspektiem un starp vides aspektiem un citiem svarīgiem apsvērumiem, tādiem kā drošība un veselība, tehniskās prasības attiecībā uz funkcionalitāti, kvalitāte, raksturlielumi un ekonomiskie aspekti, tostarp ražošanas izmaksas un tirgus vērtība, tajā pašā laikā ievērojot visus attiecīgos tiesību aktus.

II PIELIKUMS**Īpašu ekodizaina prasību noteikšanas metode**

(minēta 15. panta 6. punktā)

Īpašas ekodizaina prasības tiek izstrādātas ar mērķi uzlabot atsevišķu ražojuma vides aspektu. Tās var būt prasības attiecībā uz konkrētā resursa samazinātu patēriņu, piemēram, ierobežojumi resursa izmantošanai dažādos ražojuma aprites cikla posmos, kur tas ir vajadzīgs (piemēram, ūdens patēriņa ierobežojumi lietošanas posmā vai ierobežojumi attiecībā uz tā konkrētā materiāla daudzumu, kas iestrādāts ražojumā, vai prasība par pārstrādātā materiāla minimālo daudzumu).

Sagatavojot īstenošanas pasākumus, ar ko nosaka īpašas ekodizaina prasības saskaņā ar 15. pantu, Komisijai saistībā ar ražojumu, uz ko attiecas īstenošanas pasākums, jānosaka attiecīgie ekodizaina parametri no tiem, kas minēti I pielikuma 1. daļā, un šādi jānosaka minēto prasību līmeņi saskaņā ar 19. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru:

- 1) tehniskās, vides un ekonomiskās analīzes ietvaros jāizvēlas vairāki attiecīgā ražojuma reprezentatīvie modeļi, kas ir tirgū, un tiks identificētas tehniskās iespējas uzlabot ražojuma ekoloģiskos raksturlielumus, nēmot vērā šo iespēju ekonomisko dzīvotspēju un izvairoties no būtiskiem snieguma zaudējumiem vai nelietderības attiecībā uz patērētājiem.

Tehniskās, vides un ekonomiskās analīzes ietvaros arī jānosaka – attiecībā uz apsvērtajiem vides aspektiem – labākā snieguma ražojumi un tirgū pieejamās tehnoloģijas.

Analizējot un nosakot prasības, jāņem vērā starptautiskajos tirgos pieejamo ražojumu raksturlielumi un standarti, kas noteikti citu valstu tiesību aktos.

Pamatototies uz šo analīzi un nēmot vērā ekonomiskās un tehniskās iespējas, kā arī uzlabošanas potenciālu, jāveic konkrēti pasākumi ar mērķi līdz minimumam samazināt ražojumu radīto ietekmi uz vidi.

Attiecībā uz enerģijas patēriņu lietošanas laikā jānosaka enerģijas efektivitātes vai patēriņa līmenis ar mērķi neradīt liekas izmaksas tiesajiem lietotājiem ražojuma lietošanas laikā saistībā ar ražojuma reprezentatīviem modeļiem, nēmot vērā ietekmi uz citiem vides aspektiem. Aprites cikla izmaksu analīzes metodē tiek izmantota reāla atlaides likme, pamatojoties uz informāciju, ko sniedz Eiropas Centrālā banka, un uz ražojuma reālistisku ekspluatācijas laika ilgumu; tas ir balstīts uz pirkšanas cenas variāciju kopumu (kas radusies no rūpniecības izmaksu variācijām) un darbības izdevumiem, kas radušies no tehniskās uzlabošanas iespēju atšķirīgajiem līmeņiem, samazinot vērtību attiecīgo ražojumu reprezentatīvo modeļu aprites cikla laikā. Darbības izdevumi sedz galvenokārt enerģijas patēriņu un citu resursu papildu izdevumus, piemēram par ūdeni vai mazgāšanas līdzekļiem.

Jāveic jutīguma analīze, kas ietver visus attiecīgos faktorus, piemēram, enerģijas vai cita resursa cenu, izejvielu vai ražošanas izmaksas, atlaižu likmes un, attiecīgos gadījumos, ārējās vides izmaksas, tostarp siltumnīcas efektu izraisotu gāzu emisijas, no kurām izdevies izvairīties, lai pārbaudītu, vai radušās ievērojamas izmaiņas un vai vispārējie secinājumi ir atbilstīgi. Prasību attiecīgi pielāgo.

Līdzīgu metodoloģiju var piemērot citiem resursiem, piemēram, ūdenim;

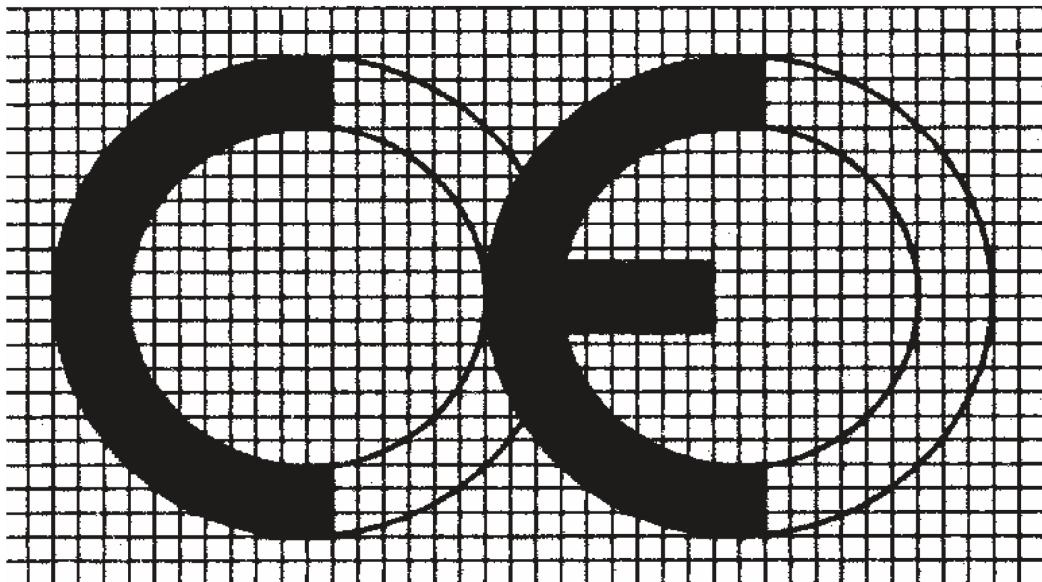
- 2) lai attīstītu tehnisko, vides un ekonomisko analīzi, var izmantot informāciju, kas pieejama saistībā ar citām Kopienas darbībām.

Tas pats attiecas uz informāciju, kas pieejama no pašreizējām programmām, kas piemērotas citās pasaules valstīs, nosakot tāda ražojuma īpašas ekodizaina prasības, ko tirgo ar Eiropas Savienības ekonomiskajiem partneriem;

- 3) nosakot prasības spēkā stāšanās datumu, jāņem vērā ražojuma pārprojektēšanas posms.

III PIELIKUMS**CE markējums**

(minēts 5. panta 2. punktā)

Markējumam jābūt vismaz 5 mm augstam. Ja CE markējums ir samazināts vai palielināts, jāievēro proporcijas, kas sniegtas šeit iepriekš sniegtajā zīmējumā.

CE markējumam jābūt piestiprinātam pie ražojuma. Ja tas nav iespējams, tas jāpiestiprina pie iepakojuma un pavaddokumentiem.

IV PIELIKUMS**Iekšējā dizaina kontrole**

(minēta 8. panta 2. punktā)

1. Šajā pielikumā aprakstīta procedūra, ar kuras palīdzību ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis, kas pilda pienākumus, kas noteikti 2. punktā, garantē un deklarē, ka ražojums atbilst piemērojamā īstenošanas pasākuma prasībām. EK atbilstības deklarācija var attiekties uz vienu vai vairākiem ražojuumiem, un tai jāatrodas pie ražotāja.

2. Ražotājam jāapkopo tehniskā dokumentācija, kas ļauj novērtēt ražojuma atbilstību piemērojamā īstenošanas pasākuma prasībām.

Šai dokumentācijai jo īpaši jāietver:

- a) ražojuma un tā paredzētās izmantošanas vispārējais apraksts;
 - b) to attiecīgo vides novērtēšanas pētījumu rezultāti, ko veicis ražotājs, un/vai atsauces uz vides novērtēšanas literatūru vai precedentu gadījumiem, ko ražotājs izmantojis, izvērtējot, dokumentējot un nosakot ražojuma dizaina risinājumus;
 - c) ekoloģiskais profils, ja to pieprasī ūdens apjomīgums;
 - d) ražojuma dizaina specifikācijas elementi saistībā ar ražojuma vides dizaina aspektiem;
 - e) to atbilstīgo standartu saraksts, kas minēti 10. pantā un ko piemēro pilnībā vai daļēji, un to risinājumu apraksts, kas pieņemti, lai panāktu atbilstību piemērojamā īstenošanas pasākuma prasībām, ja standarti, kas minēti 10. pantā, nav piemēroti vai ja šie standarti neattiecas uz visām piemērojamā ūdens apjomīguma pasākuma prasībām;
 - f) tās informācijas kopija saistībā ar ražojuma vides dizaina aspektiem, kas ir sniegtā saskaņā ar prasībām, kas minētas I pielikuma 2. daļā; un
 - g) veikto mērījumu rezultāti par ekodizaina prasībām, tostarp sīki izstrādāta informācija par šo mērījumu atbilstību, salīdzinot ar ekodizaina prasībām, kas noteiktas piemērojamā ūdens apjomīguma pasākumā.
3. Ražotājam jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka ražojums tiek ražots saskaņā ar dizaina specifikācijām, kas minētas 2. punktā, un saskaņā ar piemērojamā ūdens apjomīguma pasākuma prasībām.

V PIELIKUMS**Vadības sistēma atbilstības novērtēšanai**

(minēta 8. panta 2. punktā)

1. Šajā pielikumā aprakstīta procedūra, ar kuras palīdzību ražotājs, kas atbilst prasībām, kuras minētas 2. punktā, garantē un deklarē, ka ražojums atbilst piemērojamā īstenošanas pasākuma prasībām. EK atbilstības deklarācija var attiekties uz vienu vai vairākiem ražojumiem, un tai jāatrodas pie ražotāja.

2. Vadības sistēmu var izmantot ražojuma atbilstības novērtēšanai ar nosacījumu, ka ražotājs īsteno vides elementus, kas minēti 3. punktā.

3. Vadības sistēmas vides elementi

Šajā punktā nosaka vadības sistēmas elementus un procedūras, ar kuru palīdzību ražotājs var pierādīt, ka ražojums atbilst piemērojamā īstenošanas pasākuma prasībām.

3.1. Ražojuma ekoloģisko raksturielumu politika

Ražotājam jāspēj pierādīt atbilstību piemērojamā īstenošanas pasākuma prasībām. Ražotājam arī jāspēj izveidot sistēmu, lai noteiktu un pārskatītu ražojuma ekoloģisko raksturielumu mērķus un rādītājus, ar mērķi uzlabot ražojuma vispārējos ekoloģiskos raksturielumus.

Visi pasākumi, ko ražotājs veicis, lai uzlabotu ražojuma vispārējos ekoloģiskos raksturielumus un izveidotu tā ekoloģisko profīlu, ja to prasa īstenošanas pasākums, visos projektešanas un ražošanas posmos jāfiksē dokumentācijā sistemātiskā veidā rakstisku procedūru un instrukciju formā.

Šajās procedūrās un instrukcijās jo īpaši ir jāietver atbilstīgs apraksts attiecībā uz:

- a) to dokumentu sarakstu, kas jāsagatavo, lai pierādītu ražojuma atbilstību, un, ja nepieciešams, kas jādara pieejams;
- b) ražojuma ekoloģisko raksturielumu mērķiem un rādītājiem un organizatorisko struktūru, pienākumiem, vadības tiesībām un resursu iedalījumu attiecībā uz to īstenošanu un uzturēšanu;
- c) pārbaudēm un testiem, kas jāveic pēc ražošanas, lai pārbaudītu ražojuma sniegumu attiecībā pret ekoloģisko raksturielumu rādītājiem;
- d) procedūrām, ar ko kontrolē nepieciešamās dokumentācijas veidošanu un nodrošina, ka dokumentācija tiek atjaunināta; un
- e) vadības sistēmas vides elementu īstenošanas un efektivitātes pārbaudes metodi.

3.2. Plānošana

Ražotājam jāizveido un jāuzturt:

- a) ražojuma ekoloģiskā profila izveidošanas procedūras;
- b) ražojuma ekoloģisko raksturielumu mērķi un rādītāji, kuros pamatas vērā tehniskas iespējas, uzmanību pievēršot tehniskajām un ekonomiskajām prasībām; un
- c) šo mērķu sasniegšanas programma.

3.3. Īstenošana un dokumentācija

3.3.1. Dokumentācijai, kas attiecas uz vadības sistēmu, jo īpaši jāatbilst šādām prasībām:

- a) jādefinē un jādokumentē pienākumi un pilnvaras, lai nodrošinātu efektīvus ražojuma ekoloģiskos raksturliebumus un zīņotu par tā darbību pārskatīšanai un uzlabošanai;
- b) jāizveido dokumenti, kuros norāda ieviestās dizaina kontroles un pārbaudes metodes, kā arī izmantotos procesus un sistemātiskos pasākumus, projektējot ražojumu; un
- c) ražotājam jāizstrādā un jāuztur informācija, lai aprakstītu vadības sistēmas galvenos vides elementus un visu prasīto dokumentu kontroles procedūras.

3.3.2. Dokumentācijā, kas saistīta ar ražojumu, jo īpaši jāietver:

- a) ražojuma un tā paredzētās izmantošanas vispārējais apraksts;
- b) to attiecīgo vides novērtēšanas pētījumu rezultāti, ko veicis ražotājs, un/vai atsauces uz vides novērtēšanas literatūru vai precedentu gadījumiem, ko ražotājs izmantojis, izvērtējot, dokumentējot un nosakot ražojuma dizaina risinājumus;
- c) ekoloģiskais profils, ja to pieprasī ūdensapgādes pasākums;
- d) dokumenti, kuros aprakstīti veikto mērījumu rezultāti attiecībā uz ekodizaina prasībām, tostarp sīki izstrādāta informācija par šo mērījumu atbilstību, saīdzinot ar ekodizaina prasībām, kas noteiktas ar piemērojamo ūdensapgādes pasākumu;
- e) ražotājam jānosaka specifikācijas, kurās norāda, jo īpaši, piemērotos standartus; gadījumā, ja netiek piemēroti standarti, kas minēti 10. pantā, vai ja tie neattiecas uz visām ūdensapgādes pasākuma prasībām, līdzekļi atbilstības nodrošināšanai; un
- f) tās informācijas kopija attiecībā uz ražojuma vides dizaina aspektiem, kas tiek sniegtā saskaņā ar prasībām, kas minētas I pielikuma 2. daļā.

3.4. Pārbaude un korektīvie pasākumi

3.4.1. Ražotājam:

- a) jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka ražojums tiek ražots saskaņā ar tā dizaina specifikācijām un piemērojamā ūdensapgādes pasākuma prasībām;
- b) jāizveido un jāuztur procedūras, lai izmeklētu un atbilstīgi rīkotos neatbilstības gadījumā, kā arī ieviestu izmaiņas dokumentos fiksētajās procedūrās, kas izriet no korektūvajiem pasākumiem; un
- c) vismaz reizi trijos gados jāveic pilnīga vadības sistēmas iekšējā revīzija attiecībā uz tās vides elementiem.

VI PIELIKUMS

EK atbilstības deklarācija

(minēta 5. panta 3. punktā)

EK atbilstības deklarācijā jābūt šādiem elementiem:

- 1) ražotāja vai tā pilnvarotā pārstāvja vārds/nosaukums un adrese;
 - 2) modeļa apraksts, kas pietiekams tā skaidrai un nepārprotamai identifikācijai;
 - 3) attiecīgos gadījumos atsauces uz izmantotajiem saskaņotajiem standartiem;
 - 4) attiecīgos gadījumos citi izmantotie tehniskie standarti un specifikācijas;
 - 5) attiecīgos gadījumos atsauce uz citiem piemērojamiem Kopienas tiesību aktiem, kas paredz CE marķējuma piestiprināšanu; un
 - 6) tās personas vārds, uzvārds un paraksts, kas tiesīga uzņemties saistības ražotāja vai tā pilnvarota pārstāvja vārdā.
-

VII PIELIKUMS**Īstenošanas pasākumu saturs**

(minēts 15. panta 8. punktā)

Īstenošanas pasākumā jo īpaši jānorāda:

- 1) konkrētā(-o) ražojuma(-u) veida(-u) precīza definīcija;
- 2) konkrētā(-o) ražojuma(-u) ekodizaina prasības, īstenošanas datums(-i), etapu vai pārejas pasākumi vai periodi;
- a) vispārēju ekodizaina prasību gadījumā – atbilstīgi posmi un aspekti no tiem, kas minēti I pielikuma 1.1. un 1.2. punktā, kopā ar parametru piemēriem no tiem, kas minēti I pielikuma 1.3. punktā, kā norādījumi, lai novērtētu uzlabojumus attiecībā uz noteiktiem vides aspektiem;
b) īpašas(-u) ekodizaina prasības(-u) gadījumā – tās (to) līmenis(-ņi);
- 3) ekodizaina parametri, kas minēti I pielikuma 1. daļā, saistībā ar kuriem nav nepieciešama ekodizaina prasība;
- 4) ražojuma uzstādīšanas prasības, ja tam ir tieša saistība ar ekoloģiskajiem raksturlielumiem;
- 5) izmantojamie mērišanas standarti un/vai mērišanas metodes; ja iespējams, jāizmanto saskaņotie standarti, kuru atsauces numuri ir publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
- 6) atbilstības novērtēšanas detalizēta informācija saskaņā ar Lēmumu 93/465/EEK:
 - a) ja piemērojamas(-ie) modulis(-ji) nav A modulis, faktori, kas pamato šīs īpašas procedūras izvēli;
 - b) vajadzības gadījumā, trešo personu apstiprināšanas un/vai sertificēšanas kritēriji.
- Ja atšķirīgi moduļi ir noteikti citās CE prasībās vienam un tam pašam ražojumam, modulim, kas noteikts īstenošanas pasākumā, jādod priekšroka attiecībā uz attiecīgo prasību;
- 7) prasības attiecībā uz informāciju, kas ražotājiem jāsniedz, jo īpaši par tiem tehniskās dokumentācijas elementiem, kas vajadzīgi, lai būtu vieglāk pārbaudīt ražojuma atbilstību īstenošanas pasākumam;
- 8) pārējas perioda ilgums, kurā dalībvalstīm jālauj tāda ražojuma laišana tirgū un/vai nodošana ekspluatācijā, kas atbilst noteikumiem, kuri ir spēkā to teritorijā īstenošanas pasākuma pieņemšanas dienā;
- 9) īstenošanas pasākuma novērtēšanas un iespējamās pārskatīšanas datums, nemot vērā tehnoloģiju attīstības ātrumu.

VIII PIELIKUMS

Pašregulācija

(minēta 17. pantā)

Papildus juridiskajai pamatprasībai, ka ierosinātajiem pašregulācijas pasākumiem jāatbilst visiem Līguma noteikumiem (jo īpaši iekšējā tirgus un konkurences noteikumiem), kā arī Kopienas starptautiskajām saistībām, tostarp daudzpusējiem tirdzniecības noteikumiem, lai izvērtētu ierosināto pašregulācijas pasākumu atbilstību izmantošanai par alternatīvu īsteņošanas pasākumam saskaņā ar šo direktīvu, var izmantot šādu papildināmu kritēriju sarakstu:

1. Atvērtība līdzdalībai

Ierosinātajiem pašregulācijas pasākumiem jābūt pieejamiem trešo valstu komersantu dalībai gan sagatavošanas fāzē, gan īstenošanas fāzē.

2. Pievienotā vērtība

Ierosinātajiem pašregulācijas pasākumiem jārada pievienotā vērtība (attiecībā pret pastāvošo situāciju), kas izpaužas attiecīgā ražojuma ekoloģisko raksturielumu uzlabošanā.

3. Reprezentativitāte

Uzņēmumiem un to asociācijām, kas piedalās pašregulācijas pasākumos, jāpārstāv attiecīgās ekonomikas nozares būtiski lielākā daļa ar pēc iespējas mazāk izņēmumiem. Jānodrošina konkurences noteikumu ievērošana.

4. Skaitļos un posmos izteiktie mērķi

Mērķi, ko definējušas attiecīgās puses, jānosaka skaidri un precīzi, pamatojoties uz skaidru bāzi. Ja ierosinātais pašregulācijas pasākums attiecas uz ilgtelpīga periodu, jānosaka starpposmu mērķi. Jābūt iespējai kontrolei atbilstību mērķiem un starpposmu mērķiem, un šai kontrolei jānotiek pieejamos apstākļos un jābūt ticamai, kā arī jāizmanto skaidri un uzticami rādītāji. Pētījumos gūtajiem datiem, kā arī zinātniska un tehniska rakstura pamatinformācijai jāatvieglo šādu radītāju izstradāšana.

5. Sabiedrības iesaistīšana

Lai nodrošinātu pārredzamību, ierosinātie pašregulācijas pasākumi jādara zināmi atklātībai, jo īpaši izmantojot interētu un citus elektroniskos informācijas izplatīšanas līdzekļus.

Pārredzamībai jāattiecas arī uz starpposma un nobeiguma uzraudzības ziņojumiem. Ieinteresētās personas, tostarp dalībvalstis, ražotāji, nevalstiskās organizācijas vides aizsardzības jomā un patēriņājumi asociācijas, ir jāaicina sniegt apsvērumus par ierosināto pašregulācijas pasākumu.

6. Uzraudzība un ziņošana

Ierosinātajiem pašregulācijas pasākumiem jāietver labi plānota uzraudzības sistēma, kurā skaidri noteikti uzņēmumu un neatkarīgo inspektoru pienākumi. Komisijas dienesti, sadarbojoties ar ierosinātā pašregulācijas pasākuma dalībniekiem, jāaicina uzraudzīt mērķu sasniegšanu.

Uzraudzības un ziņošanas plānam jābūt detalizētam, pārredzamam un objektīvam. Komisijas dienestiem, kam palīdz 19. panta 1. punktā minētā komiteja, ir jābūt pienākumam noteikt, vai brīvprātīgās vienošanās vai citu pašregulācijas pasākumu mērķi ir tikuši sasniegti.

7. Ierosināto pašregulācijas pasākumu pārvaldības izmaksu lietderība

Ierosināto pašregulācijas pasākumu pārvaldības izmaksas, jo īpaši saistībā ar uzraudzību, nedrīkst radīt neproporcionāli lielu administratīvo nastu, salīdzinot ar mērķiem un ciemiem pieejamiem politikas instrumentiem.

8. Ilgtspējība

Ierosinātajiem pašregulācijas pasākumiem jāatbilst šīs direktīvas politikas mērķiem, tostarp integrētajai pieejai, kā arī jābūt saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības ekonomiskajiem un sociālajiem aspektiem. Jāintegri patērtētāju intereses, veselība, dzīves līmenis un ekonomiskās intereses.

9. Stimulu saderība

Ierosinātie pašregulācijas pasākumi diez vai sniegs paredzamus rezultātus, ja citi faktori un stimuli – tirdzniecības spiediens, nodokļi un valsts tiesību akti – pašregulācijas iniciatīvā iesaistītajiem dalībniekiem dos pretrunīgus signālus. Šajā sakarā nepieciešams, lai politika būtu saskaņota, un tas jāņem vērā, izvērtējot ierosinātā pasākuma efektivitāti.

IX PIELIKUMS

A DAĻA

Atceltā direktīva un tās secīgie grozījumi

(minēta 24. pantā)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/32/EK
(OV L 191, 22.7.2005., 29. lpp.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/28/EK
(OV L 81, 20.3.2008., 48. lpp.)

tikai 1. pants

B DAĻA

Termiņi transponēšanai valsts tiesību aktos

(minēta 24. pantā)

Direktīva	Transponēšanas termiņš
2005/32/EK	2007. gada 11. augusts
2008/28/EK	—

X PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 2005/32/EK	Šī direktīva
1. līdz 20. pants	1. līdz 20. pants
21. pants	—
22. pants	—
23. pants	21. pants
24. pants	22. pants
25. pants	—
—	23. pants
—	24. pants
26. pants	25. pants
27. pants	26. pants
I līdz VIII pielikums	I līdz VIII pielikums
—	IX pielikums
—	X pielikums